

JAPONSKE LADJE NA BEGU

Ostanki razbitega japonskega brodograja, ki je nameravalo zadati smrtni udarec Amerikancem na Filipinih, s polno paro beže proti zapadu, ameriški aeroplani pa jih zasledujejo in jim povzročajo še nadaljne izgube.

Južna skupina japonskega brodograja, ki je izgubilo najmanj 8 ladij v Surigao morski ožini, se je tekom noči obrnila ob zapadni obali Leyte otoka proti severu. Te ladje so zavozile proti jutru v Camotes morje in najbrže v namenu, da se združijo z ostalimi japonskim brodograjem, ki je bežalo proti zapadu skozi San Bernardino morje ožino, ko je doživelo velikanski poraz pri Samarju.

Velika ameriška zmaga okoli Filipinov pomeni za Japonce najhujši poraz, kajti kakor naznanjajo poročila po veljnikov, so Japonci izgubili najmanj 27 velikih bojnih ladij.

Poročila, ki pa še niso popolna, kažejo, da je bilo 10 japonskih oklopnih potopljencev, mogoče potopljenih ali poškodovanih. Pred Pearl Harborjem so imeli Japonci samo 12 oklopnih, pa so jih mogoče pozneje še kaj zgradili.

Dve oklopniči sta bili potopljene, dve mogoče potopljene, šest pa jih je bilo poškodovanih.

Potopljenih je bilo nadalje pet križark, štiri pa poškodovane; dve matični ladji potopljene in ena mogoče potopljena; trije rušilci potopljeni in dva poškodovana in še več rušilcev mogoče potopljenih.

S tem velikanskim uspehom ameriške mornarice v trojni bitki 24. in 25. oktobra bo mogoče premenjen zgodovinski potek na Pacifiku in bo mogoče tudi vojna zelo skrajšana.

Japonska mornarica je bila prisiljena priti na dan in se vseliti v boj zaradi izkrcanja ameriškega vojaštva na Leyte otoku pred enim tednom. Poskusila je svojo srečo, toda zadela jo je velikanska nesreča.

Medtem pa vpadna armada generala MacArthurja napreduje na Leyton otoku in je večerj zasedla 13 vasi. Amerikanci sedaj držijo 40 milj dolgo obrežje in prodirajo navzlic močnemu sovražnemu odporu dalje na otok.

Nadaljna poročila iz Clevelanda

Cleveland, O., 25. okt. — "Ameriška Domovina" poroča. — Tako skrbno kot bi imeli opravka z najbolj dragoceno stvarjo, so začeli delavci večerj popoldne tajati 100 milijonov kubičnih čevljev zamrznjenega plina, ki je bil še vedno velika nevarnost radi eksplozije.

Sto delavcev, ki so bili zaproseni s tem, se gotovo ni nič kaj dobro počutilo, ko so položali cevi, po katerih je prešel otajani plin iz tankov v glavno zalogo plinarne.

Delavci so večerj dvakrat pričeli z delom, toda radi gotovih zadržkov so morali z delom prenehati. Danes ob desetih popoldne bodo zopet začeli z delom.

Policija je ukazala ljudem, da se morajo zopet umakniti iz bližnje okolice ob času, ko so pretakali plin. Na progo N. Y. Central železnice so postavili lokomotivo, ki je dajala potrebno paro, da so tajali zamrznjeni plin.

Posebna komisija, katero je imenoval župan Lausche, je ukazal izprazniti ostala dva tanka s plinom, da se odstrani zadnja nevarnost s tega okraja.

Včeraj popoldne se je zopet ponovil prizor iz zadnjega petka, ko so morali ljudje bežati s čulicami iz prizadete okrajja, samo s to razliko, da so večerj odhajali mirno pod policijskim nadzorom, dočim so v petek bežali kot brez glave v silnem strahu na vse strani, ne da bi jim kdo povedal, kam naj bežijo.

Županova preiskovalna komisija je začela s preiskavo v glavnem uradu plinarne, kjer si bo ogledala vse nerte pri gradbi tankov. Komisija je tudi ukazala varnostnemu direktorju Celebreziju, da 'de-

tektivni poiščejo vse priče, ki bi kaj vedele o vzroku nesreče ali okoliščine iste.

Mrlški oglednik dr. Gerber poroča, da je bilo dozdaj pripeljanih v okrajno mrtvašnico 121 trupel in samo 43 od teh so jih spoznali. 91 oseb je še vedno na uradni listi pogrešanih, 47 od teh je bilo nsluženih v plinarni. V raznih bolnišnicah jih je še vedno 47, dva v kritičnem položaju.

Kot pripovedujejo priče zdaj, se je prvi razletel veliki tank s plinom. Ta razstrelba je bila bolj lahka in je bila spodaj pri tanku. Kvišku so švigili beli oblaki pare. Takoj zatem se je zdelo, da je popustil siv zgoraj pri tanku, kjer je zbit skupaj. Potem je pa sledila silna razstrelba in proti nebu so švigili ogromni oblaki plinske zmesi, ki se je mahoma spremenila v plamen. Te ognjene krogle je potem nosilo sem in tja in kamor je katera padla, je bilo v hipu vse v ognju.

Reševalci zdaj kopljejo v razvalinah za trupli. Ko kopljejo v kletih še vedno izbruhne v plamen teča žerjavica pod ruševinami.

Vladna oblast za gradnjo hiš je odredila, da se za žrtve katastrofe odpravi vsa restrikcija kar se tiče gradnje novih hiš na starem ali na kakem novem prostoru.

Odvetniška zbornica okraja Onyahoga je na svoji seji sklepala, da bo nudila brezplačno legalno pomoč vsem, ki so bili prizadeti v tej nesreči.

EDEN V ATENAH

Angleški vnanji minister Anthony Eden in vrhovni poveljnik zavezniških čet v Sredozemlju general sir Henry Maitland Wilson sta dospela z aeroplanom v Atene.

Osma armada napreduje v Italiji

Osma armada je očistila Nemcev dolino reke Savio v vzhodnem delu Padske doline ter je vdarila zapadno in severno od Cesene in napredovala osem milj od Porli ob cesti v Bologno. Osma armada je napredovala najmanj 11 milj in je oddaljena od Bologne še 37 milj.

Poročilo iz glavnega stana osme armade naznanja, da so se Nemci naglo umaknili od Cesene in da je osma armada prekorajčila reko Bevano.

Zapadno od Bevana so zavezniki zavzeli Forlimpopoli ob cesti, ki pelje v Bologno ter so dospeli do reke Ronco, tri milje naprej. Ker se Nemci ne upirajo prav posebno, upajo zavezniki, da bodo kmalu dospeli v Forli.

Južno od cest, ki tečejo po Padski nižini, Angleži, Indijci in Poljaki čistijo hribovito pokrajino Nemcev.

Peta armada se bojuje proti silnemu sovražnemu odporu v prodiranju proti Bologni. Nemci z mrzlično naglico gradijo utrbe južno in jugovzhodno od Bologne, kar pomeni, da hočejo mesto braniti do zadnjega. Težka nemška artilerija obstreljuje zavezniške postojanke južno od Bologne.

Na desnem krilu pete armade so Angleži in Indijci na-

predovali eno miljo čez zelo težavne hribe. Veliki boji so v teku v bližini Vedriana, jugozapadno od Castel San Pietro, kamor Amerikanci prodirajo.

Zadnje poročilo:

Nemški odpor se je zdrobil na fronti ob Padski nižini in Angleži in Kanadčani so naglo prodirali po Via Emilia in so se približali na tri milje važnemu križišču cest Forliju.

Osma armada je zavzela Forlimpopoli ter je dospela na vzhodni breg reke Ronco. Poročila s fronte naznanjajo, da mora vsak čas pasti Forli, 25 milj jugovzhodno od Rimini in okoli 26 milj jugovzhodno od postojank pete armade južno od Bologne.

Peta armada zadeva na silno močan odpor v svojem prodiranju proti Bologni in Castel San Pietro, od katerega mesta so Amerikanci oddaljeni še tri milje. Okoli Bologne Nemci naglo gradijo močne utrbe in hočejo mesto braniti do zadnjega.

Ruska fronta

V svojem prodiranju v Vzhodno Prusijo je bila rdeča armada nekoliko zadržana. Moskovska poročila sicer omenjajo nekatera napredovanja, ne povedo pa kje ali kako daleč.

Nemški radio naznanja, da so tanki tretje beloruske armade generala Černijahovskega zavzeli vas Nemmersdorf, 8 milj jugozapadno od Gumbinnena. Na tem kraju so Rusi 26 milj v Vzhodni Prusiji in 12 milj od Interburga.

Ker s tega kraja fronte ni mnogo poročil, je mogoče domnevati, da si stojita nasproti dve zelo močni armadi in da so v teku zelo vroči boji.

Poročila z zapadne fronte naznanjajo, da Nemci polagajo največjo važnost na sredino vzhodne fronte med Memelom in Karpati, od koder pelje od vzhoda pot naravnost v Berlin. Kot pravi poročilo iz Berlina, je tančni izvedenec general Heinz Guderian sedaj na vzhodni fronti.

Angleška radijska postaja poroča, da so Nemci ojačili svojo armado na Čehoslovaškem.

Maršal Stalin je naznanil, da bo sedaj, ko je Rumunska popolnoma osvobodjena, Malinovskijeva rdeča armada osvajala Čehoslovaško in je večerj zavzela Mukačevo. Po poročilu iz Berlina se je rdeča armada trdno postavila ob zapadnem bregu Tise, kakih 50 milj jugovzhodno od Budimpešte.

Zapadno od Mukačeva slovaški partizani trdno drže ozemlje, ki so ga izrgali Nemcem in ki ima okoli 500.000 prebivalcev in je petina cele Slovaške.

Slovaški partizani

Poročevalec za angleško radijsko postajo v Moskvi Paul Winterton popisuje položaj na Slovaškem sledeče:

Vsak dan prihajajo kmetje v slikovitih oblekah v mesta in se vpišejo v osvobodilno armado. Nek star mož je pripeljal s seboj pet sinov, dva vnuka in tri zete ter rekel, da mu je žal, da njega ne vzamejo. Vsako jutro je na trgu na tablo s kredno napisano rusko poročilo o bojih. Pred tablo je vedno toliko ljudi, da zadnji ne morejo brati poročil in jim morajo drugi povedati.

Grški in Angleži v Larissi

Angleži zasedli Larisso, 70 milj od Soluna. Poročila s fronte naznanjajo, da se umikajoči Nemci borijo sami med seboj za truke, s katerimi bi mogli pobegniti.

Nemci se bodo umaknili iz severne Norveške

Berlinski radio poroča, da so sedaj Nemci prišli do prepričanja, da bodo morali izprazniti vso severno Norveško zapadno od Narvika.

RELIEFNA LADJA PRIHAJA

Od jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu je War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent prejel uradno naznanilo, da bo ladja, o kateri je bilo že toliko poročano, prišla v New York okoli 15. novembra in bo vzela reliefno blago za Jugoslavijo. Imena ladje ni mogoče objaviti zaradi vojnih razmer. Je pa jugoslovanska ladja, ki ima 6 tisoč ton in vozi s konvojem.

Ladja bo tedaj v manj kot treh tednih tukaj, zato moramo hiteti z nabiranjem obleke, zdravil in drugih potrebščin.

Vesti

SENATOR WAGNER ZAVRAČA DEWEYA

Senator Robert F. Wagner, ki vodi svojo kampanjo za zopetno izvolitev, je v Rochester, N. Y., rekel, da si governor Dewey v svojih govori sam sebi nasprotuje. "Republikanski kandidat priznava naš uspešni vojni napor," je rekel Wagner, obenem pa silno napada našega izbranega voditelja v tem vojnem naporu. Najbolj zabavno v njegovi kampanji pa je to: Na eni strani ulice pravi, da je demokratska vlada najslabša v celi zgodovini. Na drugi strani ulice pa obljublja, da bo napravil več v vseh stvareh, ki smo jih mi pričeli — več social security, več hiš, več javnih del, itd.

Bolgari so začeli soditi kvizlinge

Bolgarska vlada je postavila 109 "ljudskih sodnikov", čijih naloga je soditi vse one, ki so tekom okupacije sodelovali z Nemci. Dosedaj je že bilo aretiranih 659 oseb in čakajo na sodniško obravnavo. Med njimi so: — 6 sodniških svetnikov, 19 bivših ministrov, 107 bivših narodnih poslancev, 4 visoki cerkveni dostojanveniki, 72 uradnikov gospodarskih uradov, 342 članov terorističnih skupin, 51 gestapovskih pomagancev, 49 uradnikov in tiskarjev in 9 upraviteljev židovskih postav.

Premoženje kvizlinga Lavala je bilo zaplenjeno

Vsepremoženje, katero si je francoski kvizling Laval nabral tekom svoje dobe izdajalca domovine, so francoske oblasti zaplenile. Vrednost tega premoženja sega v milijone frankov. Denar, katerega je nakradel, je poslal v Argentino. Kakor znano, Laval je sedaj v Nemčiji, kjer je nekak "gost" ponorelega Hitlerja, katerega je prodal vse, in tudi Francijo.

Francosko sodišče, katero je pričelo soditi kvizlinge, je ravnokar izdalo smrtno obsodbo proti kvizlingu Lavalu.

Iz osvobodjenega Beograda v Jugoslaviji se tudi poroča, da so tam in po vseh osvobojenih krajih Jugoslavije, ustanovili posebna sodišča, ki bodo sodila jugoslovanske kvizlinge. Iznemadena bodeta tudi izdajalec R. & R. v Ljubljani.

Nemci kopljejo zakope na Madžarskem

Berlinski radio je sporočil, da na raznih krajih madžarskih prostornih planjav od jutra do večera kopljejo zakope in največ med Donavo in Tosi ter okoli Budimpešte.

Delavske batalijone sestavljajo madžarski vojaki, ki še niso bili izvežbani in pomagajo jim civilno prebivalstvo.

Posebno kopljejo jame za tanke in gradijo tudi močne utrbe. Med delavci je tudi mnogo žensk, ki jim pri delu pomagajo.

Boji v Sloveniji

Včeraj je radijska postaja Svobodna Jugoslavija v hrvaškem jeziku poročala o bojih v Sloveniji in po drugih krajih Jugoslavije. Najvažnejši podatki so naslednji:

V Sloveniji so v teku srđiti boji po vseh krajih. Na Gorinskem so bile zavzete Poljane, močna utrdba nad Škofjo Loko. Na Dolenskem in Notranjem naši oddelki zasledujejo sovražnika proti Ljubljani.

Na Stajerskem je bil poražen močan nemški oddelek v Savinjski dolini. V Sloveniji je bilo iztirjenih pet transportnih vlakov z vojaštvom in vojnimi potrebščinami. 600 Nemcev je bilo ubitih.

Naši oddelki so skupno z rdečo armado osvobodili celo Bačko. Prebivalci so svoje osvoboditelje navdušeno pozdravili.

V Sremu so naše edinice skupno z rdečo armado osvobodile Indijo, Nove Karlovece, Krušedol in Kraljevo ter se bore za Irig in Rumo. Na Rum-Klenak cesti je bil oddelek Nemcev in Nedičevcev, ki so se umaknili iz Šabca, popolnoma razbit. Naši oddelki so osvobodili Šabac, zadnjo nemško utrdbo in zapadni Srbiji.

Ivanjica, Aarlike in Guea so bili osvobodjeni. Zasledovanje sovražnika proti Čačku in Kraljevu se nadaljuje. V teh bojih je padlo nad 80 sovražnikov.

V osrednji Bosni so v teku vroči boji pri Zenici. Železnica Zenico-Doboj je bila razdejana na razdaljo deset kilometrov.

Po zavzetju Dubrovnika so naši oddelki pričeli prodirati proti Neretvi in so osvobodili Slivno, Ravno, Klek, Toplo in Slje ter so se približali Metkoviću. Ubitih je bilo 1500 Nemcev in zaplenili smo bogat plen, vključno 25 topov.

V Dalmaciji so naši oddelki

osvobodili Makarsko, Zadvarje, Sestanovce in Arzan. V teh bojih je bilo ubitih 800 Nemcev. Po vročih bojih so naši oddelki pogladi sovražnika iz Gorskega Kotorja. V teku so boji za Vrbovsko.

Na Hrvaškem je bilo iztirjenih sedem vlakov, ki so vozili vojaštvo in vojni material, in 950 Nemcev je bilo ubitih.

GRŠKI PARTIZANI PODIJO NEMCE

Grški partizani, kot je že poročano na drugem mestu, so zasedli velevažno prometno središče Larisso ob glavni železnici, ki pelje v Solun, 75 milj proti severu.

Poročilo iz Istanbula pravi, da so Nemci že pričeli odhajati iz Soluna.

Drugo poročilo naznanja, da so čete, ki so se izkrcale iz angleškega rušilca Teazer in grškega rušilca Navarino na otoku Skopelos, kjer ni bilo nobenega sovražnega odpora. Včeraj je bilo naznanjeno, da so Nemci zapustili Volos, jugovzhodno od Larisse.

Z zavzetjem Larisse so Nemci izgubili zadnjo zvezo v razdalji 200 milj s Kreto, kjer je še vedno od 12 do 15 tisoč nemških vojakov.

ZRAČNI NAPADI NA ZAPADNO NEMČIJO

Včeraj je 1200 ameriških težkih bombnikov vrglo okoli 3500 ton bomb na zapadno-nemška mesta Muenster, Bielefeld in Hannover, angleški bombniki pa so pomagali prvi ameriški armadi ter so bombardirali kraje severno od Kolina.

Naša dolžnost je, da podpiramo osvobodilne armade s tem, da kupimo Vojne Bonde do naše skrajne zmoglosti.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 51st YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot. nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Adamič apelira za pomoč Jugoslaviji

Ta apel sem napisal kot preprost Amerikanec jugoslovanskega pokolenja, kateremu je globoko pri srcu rojstna domovina — Jugoslavija, pozorišče velike vojaške in politične slave, obenem pa slika skrajnega trpljenja milijonov njegovega ljudstva.

Dan popolne zutaje narodov Jugoslavije ni več daleč. — niti ni dosti oddaljena dolga, mizna zina . . . Okrog osem milijonov otrok, mož in žena trpi vsled pomanjkanja obleke, gorkih odev, potrebne hrane in nujnih zdravil. Skoraj en milijon nedolžnih otrok bo to zimo v smrtni nevarnosti v Sloveniji, Hrvaški, Srbiji, Črnigori in Macedoniji, če ne bo hitre pomoči. Rdeči križ, UNRRA in druge uradne ustanove bodo seveda nekoliko pomagale. Toda zdaleka ne zadosti; polno posla imajo tudi v drugih delih sveta. Toda mnogim Jugoslovonom bo največ pomagano, ako jim priskočimo na pomoč mi, jugoslovanski Amerikanci, njihovi krvni bratje in sestre, če takoj prispevamo v ta namen.

Zima je pred durni!

Božič se približuje!!

Pomagati moramo!!

Možnost nastaja, da že v prihodnjih par tednih dospe v Ameriko in Kanado jugoslovanska ladja, da odpelje nazaj, kar bomo zbrali skupaj v tej kratki dobi. Naš delež v Združenih državah za napolniti ta parnik znaša POL MILJONA DOLARJEV. Nabranega in objavljenega je že do \$300,000; takoj še potrebujemo \$200,000.

Ali ste že prispevali svoj delež, da bo ta parnik zvrhoma napolnjen z obleko, obutvijo, hrano, odejami in zdravili? Če niste, prosim vas, pridružite se nam TAKOJ.

Denar za vojni reliefni fond Amerikancev južnoslovanskega porekla lahko pošljete v urad SLOVENSKEGA AMERIŠKEGA NARODNEGA SVETA, 3935 West 26th St., Chicago 23, Illinois. SANS se je obvezal pomagati novi reliefni organizaciji z vsemi svojimi močmi.

Zaboje z obleko in drugim blagom pa pošljite naravnost v skladišče (ako ni lokalne nabiralnice): Warehouse, War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent, 282 — 9th Avenue, New York, N. Y.

Naprosite svoje prijatelje in sosedo, če so jugoslovanskega pokolenja ali ne, da darujejo rabljena oblečila in tako pomagajo olajšati veliko budo v Jugoslaviji to zimo. Nad 15,000 podobnih apelov sem sam razposlal med Amerikance, katerih naslove imam na roki.

Če želite prispevati v denarju ter obenem vedeti v kaki obliki bo ta pomoč dosegla najpotrebnejše ljudi v Jugoslaviji, tedaj priporočam, da s tistim denarjem sami nakupite v lokalnih trgovinah zimске sukne, jopiče, zimске srajce, hlače in drugo blago, ter vse odposljete v označeno skladišče.

VSAKDO IZMED NAS MORA POMAGATI, KOLIKOR JE NAJVEČ MOGOČE — IN TO BREZ ODLAŽANJA. POMNITE: ZIMA IN BOŽIČ SE PRIBLIŽUJETA OSVOBJENI JUGOSLAVIJI! TO JUNAŠKO, ZMAGOVITO LJUDSTVO PROSI NAŠE POMOČI!

LADJO MORAMO NAPOLNITI, KO DOSPE V AMERIKO!

LOUIS ADAMIČ

Kaj se godi v Španiji?

Napisal za ONA — Herbert Seligman.

Najbolj informirani krogi v Washingtonu so prepričani, da Franco režim ne bo mogel preživeti konca vojne v Evropi. Ti krogi, ki dobro poznajo španske razmere, pravijo, da je najmanj 85 do 90 odstotkov španskega prebivalstva proti Falangi, s katero je Franco še vedno kar najtesneje povezan. V tej opoziciji proti Falangi se nahajajo pretežno večine ljudskih množic, in sicer ne glede na to, da li stoje na desni ali na levi.

Že dvakrat prej je bilo pričakovati nemirov in izgrediv v Španiji: prvič, ko je padel Mussolini v Italiji, a drugič, ko je zavezništvo uspelo pregnati Nemce iz Francije, ter tako pretrgati stik med Španijo in Nemčijo na kopnem.

Opozicija proti Franco-u je globoka in stara. Da se njegovi nasprotnikom dozda še ni posrečilo prevrniti njegovo vladno, je pripisati različnim vzrokom. Omenjeni krogi so nekatere teh vzrokov imenovali:

1. Franco in nemška propaganda so v dušah španskega naroda zasadiли strah pred komunizmom. To pa kljub temu, da velja odstotek komunistov za zelo nizkega — pravijo, da ne presega 6% niti ne v takozvani "rdeči" Asturiji. V letu 1932 so imeli komunisti na Španskem komaj dva sedeža od 475 v Cortes-u, a leta 1936 so imeli le 16 sedežev, od katerih so dobili le kot člani volilne levičarske koalicije.

2. Španski narod se je preveč — nekoliko fatalistično in vdano — zanašal na prihodnjino pomoč. Ta fatalizem je paraliziral napor naroda. Komunisti so gledali in še gledajo proti Rusiji. Monarhistične stranke so dolgo upale na pomoč s strani Anglije. Ko je premier Chamberlain pohvalil Franco-a, so se monarhisti začeli obračati proti Ameriki. Jasno je, da Amerika ne bo šla tako daleč, da bi pomagala monarhistom.

3. Skupine španske opozicije so zelo raznovrstne in se še niso zedinile. Med njimi najdemo komuniste, socialiste, republikance, zmerne republikance, liberalne monarhiste, karliste, ter Basko in Katalonce. Povrh tega pa so to številne skupine še razdeljene po različnih pravih in drugih elementih, ki so prerivajo v osprej. Španski sekcionizem je torej ena poglavitnih zaprek, ki je ovirala edinstvo med opozicijskimi strankami.

4. Franco ima tudi še danes v rokah armado vsaj v veliki meri, akoravno je tudi armada proti Falangi. Ona je kljub temu ostala lojalna napram Franco-u. To je uspelo le radi tega, ker je Franco zelo skrbno izbral svoje generale in odshvil vse take, ki so postali nezanesljivi. Armada je prvo in poglavitno Francovo oporišče v sedanji Španiji. Armada je še vedno skrajno nezaupna napram vsem levičarskim težnjam.

5. Falango sicer sovraži ves narod, in njeno članstvo ne presega približno 10 do 15 odstotkov prebivalstva, toda v zameno je jako disciplinirana in izvrstno organizirana. Falanga nastopa z veliko brezobzirnostjo in krutostjo. Franco jo še vedno podpira, akoravno mu je Amerika jasno pokazala, kaj o njej misli. Opozicija proti Falangi pa je razpršena, neenotna, neslojna. Poleg tega pa jo duši tudi neusmiljeno zatiranje.

Franco je poskusil obvladati svojo čedalje nevarnejšo situacijo s tem, da je poskušal oddeliti od ostalega španskega zunanjega politike, med tem ko

je v notranjosti še poostil kruto zatiranje vseh elementov opozicije.

Toda tudi ta nakana ga ne bo rešila, vsaj po mnenju teh poznavalcev razmer, v trenutku, ko se bo končala vojna v Evropi. Edino vprašanje je, da-li bo ta preobrat v Španiji prišel sorazmerno mirno in nekrvavo, ali preko velike in silno krvave revolucije.

Washingtonski viri navajajo tudi govorice, da se nahaja trenutno približno 10,000 Nemcev na španskih tleh, ki se bore v vrstah Franco-vega vojskva. Po mnenju teh krogov, ni na Španskem niti 600 nacistov, i večina od njih je celo internirana. Spraviti preko španske meje 10,000 Nemcev bi bilo nemogoče opraviti na skrivaj, po mišljenju teh osebnosti.

Ker se tiče odnosov med Španijo in Ameriko, gospodarska vojna je zdaj končana. Naše nakupovanje španskega materiala se je nehalo meseca aprila, ravno pred invazijo Normandije. Ta korak

je bil že dolgo v naprej odločen in nikakor ni v zvezi z ameriško-španskimi političnimi odnosi. Časnikarji, ki trde, da temu ni tako, so napačno informirani.

Vsekakor pa je treba priznati, da je stališče Amerikancev in Angležev napram Španiji različni in celo nasprotno. Britanija je odvisna od Španije za skoro vse svoje dobave kalija in za 42% svojega železa. Poleg tega dobiva iz Španije velike količine oranž. Amerika pa ne dobiva iz Španije ničesar, kar bi bilo potrebno za njeno narodno gospodarstvo. Za Britance je misel na možnost revolucije v Španiji najbrže jako neprijetna, posebno ako bi imela ta revolucija motiti mirni in redni dovoz omenjenih surovin iz španskega ozemlja na Angleško.

Zedinjene države nimajo nobenih interesnih zvez s Franco-m. Zedinjene države tudi nimajo rade Falange — kar je bilo Franco-u ponovno povedano z največjo jasnostjo.

PISMO VOJNEGA UJETNIKA

Horseheads, N. Y. — Vesko pisati, vse z moje glave, lecenjeno uredništvo Glas Naroda! Oprostite, ako se kar brez nikakega dovoljenja predzmem pisati. Pred vsem se moram predstaviti, kdo sem in od kod prihajam.

Po imenu sem Vladimir Murovec, rojen v Puštalah, občina Čepovan, okolica Gorice, Primorske. Minilo je eno leto in šest mesecev odkar se nahajam v Zdr. državah kot vojni ujetnik. Vjet sem bil 9. aprila 1943 v Tuniziji, obenem težko ranjen in sem potem moral prebiti osem dolgih mesecev v bolnišnici. Bogu se zahvaljujem, ki me je ohranil. Tako sem se dobro ozdravil, da lahko tudi delam.

Po širni Ameriki je dosti ljudi iz moje vasi, ali ne vem, kje se nahajajo. Dosti sem si prizadel v preteklem času, toda nič se mi ni posrečilo, naslov od kakšnega teh dobiti. Ako se mi posreči kakšnega spoznati, imel bi dosti za povedati od pritekle sužnosti pod Lahom in njegovim fašizmom. Upam, da po končani vojni bom tudi mi drugi Slovenci iz vkradene zemlje deležni svobode.

Naj končam s prisrčno pozdravi in obilo sreče v napredku Vam.

Oprostite, tako grdi pisavi. Kar sem se naučil po sloven-

ZAHVALA IN POROČILO

Detroit, Mich.

Na tem mestu se prav lepo zahvalimo prijateljem in znanjem za darovane cvetlice in maše ob smrti našega sina Jožeta, kateri je bil ubit v aeroplanski nesreči dne 4. oktobra 1944.

Prav radi bi se vam zahvalili vsakemu posebej, pa bi listu vzelo preveč prostora.

Posebna zahvala pa Alojziji Božič in celi družini, kakor tudi Mrs. J. Travnik, kateri so bili vedno pri nas in so nas tolažili in nam veliko pomagali.

Toraj še enkrat srčna hvala vsem!

Mr. in Mrs. Frank Nagel in družina.

DELO DOBI

Izveščen sobni slikar. Plača po \$12 za osem urno delo. — Vprašajte pri:

FRANK BRANISEL
615 Fort Washington Ave.,
New York City
10-27, 30

RAZGLEDNİK

NAJSLAVNEJSI LETALEC ZAVEZNISKIH VOJSK

Med prvaki letalcev vseh zavezniskih vojsk je tokom sedanjosti svetovne vojne zadobil prvenstvo ruski letalec, polkovnik Aleksander Pokriškin, ki je ravnokar bil odlikovan že v tretje z takozvano zlato zvezdo in tako postal prvi junak-junakov sovjetske vojske. V vsej ruski vojski namreč ni vojak, ki bi bil kar trikrat odlikovan z najvišjim odlikovanjem, katerega zamore dati svojim junakom ruski narod, — kajti Pokriškin je do sedaj vnel kar 59 nemških vojnihi aeroplanov.

Ko je Rusija pričela vojno proti osi, bil je polkovnik Pokriškin tehniški delavec pri avijacijskem oddelku ruske vojske. Bil je tako dober in izurjen delavec v svoji stroki, da ga vojaške oblasti niso hotelo poslati v šolo vojnihi pilotov, dasiravno se je za to opetovano prijavil. Šele po tem, ko je vložil svojo trinajsto tozadevno prošnjo, je postal učence letalstva. Od tedaj nadalje se je bojeval v različnih višinah več nego petstokrat in tekem teh bojev so sovražni letalci trikrat razstrelili njegovo letalo, toda Pokriškin ni bil nikdar ranjen in je vedno srečno priletel na zemljo potom svoje parašute. Njegovo ime je med zavezniški zaslovelo v toliki meri, da je dobil tudi od Zjedinjenih držav od-

likovanje v obliki križca za izredno odlikovanje.

Pokriškin je po svojih letih že "star", po merilu starosti letalec, kajti star je "že" 31 let. Predno poleti v višine na boj, se ne pusti nikdar slikati, kajti v tem pogledu je "svojeveren". Inače je v življenju povsem navaden ruski mladenič, ki malo je in se manje pije ter spi kar mu v to čas pripušča.

Rojen je bil v Novosibirsku, kjer njegova mati še živi. Mati mu je navadna ruska poljedelka, ki je izredno ponosna na svojega sina in njegovo ženo, ki je tudi v vojni službi in s katero se je Aleksander poročil pred letom dni. Pokriškin je sedaj poveljnik polne sobnega polka letalcev, kateri vsi imajo aeroplan Lakočki-novega modela. Rusi imenujejo ta polk — polk letalskih prvakov in sicer po vsi pravici. V tem polku služijo štirje letalci, katerih vsaki je dosejal v zračnih bojih razstrelili po trideset sovražnih letal.

Vseh pozove osrednja sovjetska vlada vseh pet letalcev (vštevši Pokriškina), v Moskvo, da jih ponovno odlikuje in počasti, in tedaj jih prebivalstvo glavnega mesta proslavlja in časti vse od njihovega prihoda pa do odhoda, kajti vsakdo v Moskvi rado šteje odlikovanja na prsih svojih najslavnejših letalcev.

NEMŠKO BARBARSTVO NA RAZSTAVI V NEW YORKU

Naši časnikarji, ki se sedaj nadevajo v Moskvi, so nedavno poslali mnogo fotografskih posnetkov iz krajev na Poljskem in v Rusiji, kjer so nemški barbari pomorili in mučili na milijone nedolžnih ljudi. Te grozne slike so poslali Ruskemu Odboru za Vojno Pomoč, in sedaj so razstavljene v dvorani tega odbora v poslopju 461 — 5th Ave., New York.

Te slike in drugi predmeti, katere je videti na tej razstavi, dokazujejo vsemu našemu občinstvu — kljub temu da živimo na tisoče milj daleč od Evrope — kaj je storila mogočna sovjetska vojska s tem, da je poglajala nemške živine nazaj do njihove klavrne domovine.

Slike predstavljajo skupne grobove, v katerih so našli na tisoče trupel žensk, otrok in moških, katere je omenjena nemška živina hladnokrvno pomorila. Te slike tudi predočijo vsemu svetu potrebo, da mo-

Kupite en "extra" bond danes!

NAŠ FOTOGRAF

The Home of Beautiful Photography
57-18 Myrtle Avenue,
Brooklyn 27, N. Y.
Tel. HEgeman 3-6046

SVOBODA SE BLIŽA —

NAROD POTREBUJE POMOČI!

Krvoločni Nemec je našim bratom in sestram v starem kraju odnesel vse, tako da nima ničesar, s čimer bi po osvobojevanju mogel pričeti novo življenje.

Golih rok je in kliče: "POMAGAJTE!"

Zbirajmo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebnejšega pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:

665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT

282 — 9th Avenue, blizu 25th Street.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"
216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

Cena \$2

Lično v platnu vezana. 13 poglavij — 413 strani

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

Dopisi

POROČILO IN VABILO IZ PITTSBURGHA

Pittsburgh, Pa. — Zbiranje relifa za jugoslovanske narode precej dobro napreduje. Ne-katere naše pridne ženske, katerim moramo dati vse priznanje in čast, grede od hiše do hiše trkat na dobra kakor tudi na trda srca naših rojakov in tudi okrog drugih narodnosti. Njim gre največja zasluga, da smo zbrali tako lepo količino obleke, njim gre vsa zasluga, da je obleka zašita, oprana in v redu za odpošiljatev v New York.

Do sedaj smo zbrali približno 3 tone dobre obleke, katere bodo naši reveži zelo veselili. Lahko si predstavljamo to veselje še sedaj, kajti ko bodo izvedeli, da je bil parnik napolnjen z blagom, katerega so ameriški Jugoslovani sami zbrali med seboj kot prvo darilo, da vsaj deloma celino rane in oblečemo gola otroka, ženske in moške, da bodo pozneje dobili še mnogo več. Poleg obleke so naši ljudje in organizacije prispevali preko \$700 v gotovini, kar smo poslali takoj na reliefni urad v New Yorku za nakup zdravil. A to je šele naš začetek. Da bomo zbrali še veliko več, nam

SLOVENSKI VOJAKI PADAJO

Trenarey, Mich. — Cenjeni: Tukaj vam pošljem money order za 350 za nadaljno naročnino za "Glas Naroda" in vam hočem malo napisati iz naše slovenske naselbine, ker vem, da vsak rad kaj sliši, kakor tukaj jaz. Komaj čakam, kdaj pošta pride, in najprvo pogledam če je kaj novega iz katerega kraja. Posebno me pa veseli, kadar Mrs. Lukanič kaj piše iz Minnesote, ker ona ni daleč od mene doma.

Zdaj moram pa popisati, kako kaj tukaj živimo. Letina še ni bila preslaba, če je bilo prav malo dežja poleti. Spomlad ga je bilo preveč in tudi zdaj v jeseni ga je dosti, tako da je bilo bolj težko za farmerje, posebno za tiste, ki so imeli dosti krompirja koptati.

Cecilia Vesel.

GLAS IZ WEST VIRGINIJE

So. Charleston, W. Va. — Čenjeno uredništvo: Zopet je čas, da poravnam naročnino za priljubljen časopis. Tukaj pošiljam ček za celo leto in prosim, da mi tudi pošljete knjižico "The Incredible Tito". Gotovo je razburljiva povest o tem hrabrem bojevniku. Tukaj pri nas ni dosti slovenskih družin, pa se lepo razumemo. Po večerih obišče-mo drug drugega in pokušamo, kateri ima boljše kapljice. Vsaka je pristna sto procentna, le škoda, da se tako hitro sod usuši.

Drugega ni kaj posebnega tu, vsi smo zaposleni. Tudi tu po katoliških cerkvah smo zbirali obleko, obutve niso hoteli. Ljudje so darovali še dobro ohranjeno obleko, moško in žensko, tudi otročje je bilo precej. Vse bo odposlano na pristojno mesto. Bog da, da bo ta zima zadnja, ki jo bodo pritrpeali ubogi bratje in sestre v domovini. Mi priseljenci smo srečni, da smo tu, drugače bi se nam ista godila. Zato skušamo pomagati, kjer moremo, da jim olajšamo trpljenje! Gotovo nam bodo iz srca hvaležni.

Mrs. F. Kawsek.

KONCERT GLASBENE MATICE

Cleveland, O. — V nedeljo, 5. novembra ob 7.30 zvečer pod Glasbena Matica v avditoriju S. N. Doma, 6417 St. Clair Ave., lep koncertni program pod vodstvom pevovodje Ivana Zornana. Vstopnina je \$1 za osebo; otroci v spremstvu staršev so prosti vstopnine.

Glasbena Matica, kot tudi vse druge kulturne ustanove, čuti vso težo vojnih razmer. Precejšno število članov je odšlo na razna bojišča v boj za svobodo, kakoršno smo uživati tukaj v Ameriki. Ostali člani pa so zaposleni na vse načine v tovarnah in drugod ter delamo kar največ moremo za našo zmagajo. Ob večerih, četudi smo utrujeni, hodimo h pevskim vajam z namenom, da ohranimo Glasbeno Matico pri življenju in v akciji do časa, ko se vrnejo ostali člani iz vojne, da bomo potem skupno nadaljevali in peli. Upamo, da se vrnejo domov po zmagi vsi naši člani in da bodo postali zopet aktivni pri zboru, kot so bili nekoč in da bodo pristopili se drugi v naše vrste, kateri cenijo lepo petje.

Na vas dragi rojaki in rojakinje pa imamo prošnjo, da se udeležite našega koncerta polnoštevilo. Pesem tolaži boleča srca, katerih je danes mnogo med nami in obenem nam vliva pogum, nas bodri k nadaljnjemu delu za našo stvar. Zato le pridite k nam h koncertu, poslušati naše lepe slovenske pesmi, da vam bo lažje pri srcu. Danes je čas in dolžnost, da s prisotnostjo na prireditvi pokažemo, da cenimo prizadevanje maloštevilnih o-

PISMO PARTIZANA

Naša naročnica iz Pennsylvanije je od svojega brata prejela pismo, ki se glasi: "Draga —, Pred par tedni sem Ti pisal pismo. Ali si ga prejela, ne vem. Tvoje zadnje pismo prejeli pred več kot pol leta. Jaz sem pred šestim me-

seči pobegnil iz srednje Italije in internacije in odšel takoj v narodno osvobodilno vojsko za zdravniška. Videl sem vrsto dejanj neizmernega poguma in neizmerno požrtvovalnosti, kakšne komaj pozna zgodovina. Vem, da Te zelo skrbi zaradi nas, toda vedi, da smo ostali kljub hudim viharjem zdravi in živi. Tudi oče in mama sta kljub visoki starosti še precej ohranjena. Morda nam bo usoda dobra in se vidimo po vojski. Naši so dosti, dosti mislili na Tebe in jih je skrbelo Tvoja usoda. Zadnje Tvoje pismo jih je pomirilo. Skušaj tudi sedaj pisati na spodnji naslov, morda dobim odgovor. Rad bi Ti pisal knjigo dogodkov in podrobnosti, toda sedaj ni čas za to.

Prisrčno Te pozdravlja (Naslov) Kapetan Dr. —, Tvoj — Glavni štab, NOV in POS, Jugoslavija.

POTREBUJEMO ŠIVALKE

na roke in na stroje
Vprašajte pri:
BEEHLER TOY COMPANY
254 West 47th Street
NEW YORK CITY
10-26, 27, 30

ŽENSKÉ

v starosti od 18 — 45 let, dobe prijazno tovarniško delo. Dobra plača, z napredkom. 5 dni na teden. Vprašajte na: 220 E. 21st Street, (7th floor), New York City.
10 — 23. to 27

NASLOV PREMENJEN

Urad United Committee of South Slavic Americans se je preselil iz 1010 Park Ave. na 465 LEXINGTON AVENUE, New York 17, N. Y.

RAD BI IZVEDEL

Rad bi izvedel za naslov rojaka JANEZA KLEMENČIČ, po domače POLKIN, iz Križevske vasi, fara Metlika, Jugoslavija. Ako kdo ve za njegov naslov, ali ako sam čita te vrstice se javi na: "N. G.", c. of "Glas Naroda", 216 W. 18th Street, New York 11, N. Y.
10-26 to 27

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest
v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All
Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače hišali
Spisal Danir Feigel	17 Vojnimir ali poganstvo
in krat
Spisal Josip Ogrinec	28 Magda
(Igra) — Alojzij Remec
2 Kreutzerjeva sonata
Spisal L. N. Tolstoj	18 Mladim srcem
Drugi zvezek. Zbirka za slovensko
mladino. Spisal. Kaver Moško	29 Peterčkove poslednje sanje
(Igra) — Pavel Golln
3 Andrej Ternovo
Spisal Ivan Albrecht	19 Student naj bo
Spisal Fr. S. Finžgar	30 Potopljeni rvon
(Igra) — Gerhart Hauptmann
6 Pregarjanje indijanskih
misijonarjev
Spisal Josip Spillman	25 Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja)
L. Skupoll	31 Revizor
(Igra) — Nikolaj Vasiljevič
12 Frank Baron Trenk
Po šeznal virih napisal Gjuro
Panduric	26 Denar
Dr. Karl Engls — Poslovenli Dr.
Albin Ogris	32 Spodobni ljudje
(Igra) — L. Lipovec
13 Pariški zlatar
Poslovenli Silvester K.	Edini vojni bond, za katerega
vam bo žal, je oni, ki ga niste
kupili!	33 Črne maske
(Igra) — L. Andrejev
14 Pravljičice in pripovedke
za mladino
Spisal Silvester Koludnik	35 Praški Judek
Spillmannova povest — Pre-
vel Josip Vole	34 Antingone
(Igra) Poslovenli C. Golar
15 Suneški invalid
Spisal Silvester Koludnik		36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petrošić
		38 Tončkove sanje na Miklav-
jev večer
(Igra) — J. Erbežnik F. Bojc

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo om-
niti več šbirk, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte se in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši nasel-
bini, vprašajte krajnega tajnika
za pojasnila, če ne, pišite na glavni
urad, Ely, Minnesota.

TO JE SLJAJNA IDA LUPINO

ki nastopa v zanimivem prizoru "THIS IS MY BEST" v Cresta Blanca uri na Columbia Broadcasting System, v torek, 31. oktobra ob 9.30 zvečer.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(151)

Rouvenat hiti iz sobe ter zakliče, na stopnicah stoječ: "Mathias, Simonin, Brunet, Jean, pridite gor, in tudi ženske!"

"Ah!" nadaljuje Lucila, obrnjena proti Parizlu, "ti me nočeš spoznati, kdo da sem. Kaj mi je na tem? Jaz sem ti povedala, kdo sem; zdaj ti pa hočem povedati, kdo si ti!"

Ljudje s pristave so v tem bili stopili drug za drugim v sobo.

"Josip Parizel," deje Lucila, stegnivši roko proti svojemu sorodniku, "ti si malopridnik, strahopetnik, hudobnik!"

Parizel, ne da bi se ponižal, vzdigne še drznejše glavo. "Ni dolgo tega," govori Lucila nadalje, "poskusil si s svojim 'vrlim' sinom, da bi Rouvenata v nočni tišini umoril!"

"Laž! laž!" zakliče malopridnik.

"O, videla sem vse na svoje oči!" deje Lucila žugaje. "Prišla sem še o pravem času, da sem klicala na pomoč. In jaz sem vama tudi zakričala pri starem vodnjaku besedo, ki jo tudi danes ponavljam: 'Morilec! morilec!'"

"Laž! Laž!" zasiče trepetajoči grešnik.

Lucila skomizgne z ramama.

"Josip Parizel," zakriči, "ti si tudi razbojnik, ropar! Predvčeraj ponoči je neki mož pridrl v sobo Jacques Mellierovo, da bi ga oropal. . . Josip Parizel, ta mož si bil ti!"

"Laž! laž!"

"Josip Parizel, to še ni vse! Jacques Mellier se je vzbudil ter te je hotel prijati. A zgrabil si ga za vrat ter ga poskušal zadušiti. Josip Parizel, ti si mojega očeta umoril!"

"Laž! laž!"

Možje so hoteli skočiti v malopridnika. Lucila jim namigne, da naj mirujejo.

"Josip Parizel," zakliče ona zvonkim glasom, "jaz nisem bila navzoča pri smrtonosnem boju med tabo in ubogim mi očetom; kajti isti hip sem branila Blanchetovo, gospodično seuillonsko, proti tvojemu sinu, ki je baš tako zloben, kakor ti! Pa videla sem te, ko si uhajal skozi vrt!"

Nič ni mogla grešnika ponižati. Zmerom smejeje je pogledoval ter se drzno postavljaj. Zlodjevo rezanje mu je zategovalo obraz.

"O, jaz vidim, kako je s stvarjo! Rouvenat sovraži mene in mojega sina! Od njega izhaja vse to obrekovanje; on se hoče maščevati. Pa jaz vse zanikujem; čujete li? Vse je laž, laž, laž!"

Lucila je žalostno zmajala z glavo. "Tedad nočes se kesati, nočes se ponižati; izgubljena duša ti! Naj bo — navzlic temu imam usmiljenje s teboj in s tvojim sinom; isto tako ima Rouvenat usmiljenje s vama. Vidva — ti in Fran — sta moja sorodnika, in jaz nočem preprija nad komaj sklenjenim grobom ubogega očeta. Odidi, Josip Parizel! Lucila Mellier, njeni služabniki in prijatelji bodo molčali o tvojih zlodejstvih. Hočem storiti še več: Boga bodem prosila, da ti v srcu obudi kes ter da ti odpusti!"

In z rosnim očesom reče mu iznova:

"Odidi, Josip Parizel!"

Parizel divje pogleda okrog sebe. Videl je le žugajoče obraze. Umel je, da je tukaj stvar izgubljena zanj. Obrne se torej k vrtom; pa zmerom še z drzno prizdigleno glavo.

Ze je bil na pragu, ko se nenkrat pokaže na vratih ženska: blesta, kuštrava, ognjenih oči; njena obleka je bila umazana s krvjo in blatom. Bila je Jera! Udari ga v prsa, da omahne do sredine sobe.

"Aha!" zakriči, "tukaj je oče mojega Frana, ki je svojega sina ubil! Morilec!"

Vsi se bili kakor okameneli. Parizel zahriplje:

"Ali je baba neumna?"

"Tako! Misliš li, da sem neumna?" zakriči Jera skokivši v njega jeze se penec ter stisnjeno pestjo. "O, ti takoj izveš, če sem neumna! Kaj ne; da bi ti ne bilo treba deliti premoženja starega Melliera s svojim sinom, ubil si svojega Frana? Zival!"

Oči Parizlove stopijo iz svojih otlina. "Kaj li tu govoriš? Sem li zblaznel?"

"Tu, tu!" zahriplje ona divje. "Tu pogledi moje jopice, moje roke, moje rokave! . . . Vidiš li rudeče maroge? To je kri, kri mojega Frana, kateremu si ti razbil glavo ter si ga potem vrgel v kamnenolom! Jaz sem ga videla, jaz sem ga videla; pa on ni več govoril z mano, kajti bil je mrtev, mrtev, mrtev! In mrzel je bil kakor led! Glava mu je razklana ter vsa v krvi . . . vsa v krvi! Tako leži spodaj v jami in mravlje lezejo po njegovem životu! . . . Oče Parizel je ubil mojega Frana; on je morilec, morilec, morilec!"

"Jera, nesrečnica!" zakliče malopridnik. "Ti si zblaznela, kaj ne! To mi vse praviš, da bi me plešila?"

Jera udari v grozen smeh. "Hahaha!" zakliče. "On se boji, on se boji! Oče Parizel, ki je sina ubil, boji se!" Zda se jo moža loti velika jeza. Prime Jero surovo za rame, ter stresli jo, zakriči:

"Kaj hočeš pravzaprav? Kaj te li naganja k temu, da me obdolžuješ uboja?"

"Haha!" Hipoma preneha rezno njeno smejanje, Jera po- "Ker sem imela svojega Frana tako rada, ker sem hotela postati njegova žena!" potoži nesrečnica. "Pa le deš, zatožen boš in obsojen in mašina ti odseče glavo! Ha-

počakaj, nič ne boš podedoval, nič! Zaprt boš, v ječo privleče Parizla z neverjetno močjo k oknu ter zavpije: "Tu pogledi, žandarja že dohajata; onadva tebe iščeta, jaz sem ju napotila le sem, in povedala sem jima vse, čuješ li?" vse!" (Nadaljevanje prihodnjč)

Dopisi

PRIJATELJU V SPOMIN

Chisholm, Minn. — 19. septembra je na francoskem bojišču padel Franz Naeseth. Dasi ravno ni bil Slovenec, je bil naš prijatelj, ko je bil še samo oglaševalec na radio postaji na Hibbing in poročevallec za več listov tukaj na železnem okrožju. On se je večkrat ustavil v našem tavern in vprašal za novice. Je bil zelo simpatičen mlad fant. — Pred tremi leti se je poročil z dobro poznanim slovenskim dekletom Julijo Baraga, ki je dobro poznana tukaj in je večkrat pela tudi na radio, ko smo imeli še svojo Jugoslovansko radio uro vsako nedeljo.

Pokojni Franz se je prostovoljno vpisal v armado in je bil poslan pred pol. letom v Evropo in ga je doletela smrt daleč v tui zemlji. Tukaj na Chisholm zapuša neotolajljivo soprogo in dve leti staro hčerko, na Hibbingu pa očeta in mater in tri sestre.

Moje globoko sožalje soprogi in celi družini.

Nadalje je padel 15. avgusta John Champa tudi na Francoskem. Sin tukaj živčih Mr. in Mrs. John Champa. Tukaj zapuša starše, enega brata in dve sestre. — Moje sožalje družini.

Do sedaj je že od tukaj jih padlo okoli 25 fantov na različnih bojiščih in to je veliko za tako malo naselbino. Tudi jaz sem zmiraj v strahu za našega sina Edwarda, ki se nahaja že nad leto dni na Južnem Pacifiku pri marinarjih in ravno ta čas se bijejo veliki boji tam. V strahu sem, kaj nam prinese jutrišnji dan.

Naj še tukaj omenim od onega 11 mesecev starega otroka, ki je "Glas Naroda" poročal z dne 13. oktobra, da je samo potovalo iz Kansas City, ko je oče se odstranil in šel po cigarete. Na postaji je vlak odpeljal proti Chicagu in to obrez očeta. Omenjeni oče in otrok sta doma iz Hibbinga, Minn., to je okoli 7 milj od Chisholma. Oče je pripeljal svojega otroka svoji materi v oskrbo Mrs. Mary Rajacich.

Vreme imamo danes prav lepo in gorko; danes 16. oktobra je 66 stopinj nad ničlo, to je nekaj izvanrednega za oktober. V Minnesoti leta 1937 je bilo tukaj ta čas že dva čevlja snega.

Lovci hodijo sedaj na lov na divje race in divje kokoši.

Pozdrav na vse čitatelje.

Frances Lukanič.

ZBIRAJTE ORLEKO IN DRUGO BLAGO ZA JUGOSLAVIJO!

Nastopil je odločni čas, ko morajo vsi Amerikanci južnoslovanskega izvora vložiti največje napore v svrhu zbiranja blaga in razne druge robe za Narodno osvobodilno vojsko in trpeče narode Jugoslavije. Iz zanesljivega vira smo obveščeni, da bo v začetku meseca novembra prispel v Ameriko jugoslovanski parnik, ki bo odpeljal našo prvo pomoč v Jugoslavijo. Naša sveta dolžnost je in obveza, da v par tednih zberemo vsaj toliko blaga in druge robe, kolikor je treba da se natovori ladja od 4.000 ton.

Na delo tedaj, bratje in sestre! Zbirajte staro blago, kupite novo, posteljino, perilo, odeje, milo in drugo ter vse to pošiljajte na adresu našega skladišča, ki se glasi: **WAREHOUSE War Relief Fund of Americans**

of South-Slavic Descent
282 Ninth Avenue
New York 1, N. Y.

Če obleka, iz kateregakoli vzroka, ne more biti popolnoma osnažena po navodilih, katera prinašamo na drugem mestu, potem mora biti vsaj popravana in takšna poslana v naš Warehouse.

Organizirajte, v vseh naših naselbinah, širom Amerike, lokalne odbore za zbiranje obleke in drugega materiala. Za to delo vam ni treba nobenega zakonskega dovoljenja.

Na delo — bratje in sestre, da bi naša pomoč prispela pravočasno in da rešimo one,

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Greer Garson

igra z Walter Pidgeon-om v velezanimivi ljubavni igri, ki se je hoste še dolgo spominjajo. "Mrs. Parkington" v Ramirko G. Kuhel, Blagajnik, dio City Music Hall.

RADIO CITY MUSIC HALL

Izredno mesto. Pretresljiva povest ameriške ljubezni povečana z veselim humorjem in silno strastjo. Slika, ki se je bo vsakdo prijazno dolgo spominjal.

"MRS. PARKINGTON"

Na odru "AMERICAN RHAPSODY" — predstavljajo jo Leonidov in Glee Club, Rockettes, Corps de Ballet in simfonični orkester pod voder Erno Rapce.

DELO IN PRILOŽNOSTI

Pazite na nje s svojim glasom 7. novembra

Pod Thomasom E. Deweyem se je republikanska stranka zavezala v delavskem uradu nastaviti izkušenega moža iz delavskih vrst . . .

Obljubila je, da bo opustila ali pa prenesla v delavski urad skoro brezštevilne urade, s katerimi so se morali delavci in delavke do sedaj boriti . . .

Obljubila je popolno podporo za jamščino svobodnega, kolektivnega pogajanja potom National Labor Relations Act . . .

Obljubila je obnoviti svobodo od vladnega ukazovanja delavstvu . . .

Obljubila je enako spoštovati pravice v poljedelstvu, delavstvu in trgovini in za vsako narodnost vero in barvo . . .

Obljubila je, da bo napravila konec šibkosti New Dealu, ki govori tako gladko o priložnosti, ki pa glede tega sedem dolgih let ni storil ničesar.

Zavezala se je, da bo razširila Social Security, da bo deležnih 20.000.000, ki sedaj niso vključeni in postavili zdrav in podporni sistem s povečanim gospodarstvom.

GOVERNOR THOMAS E. DEWEY

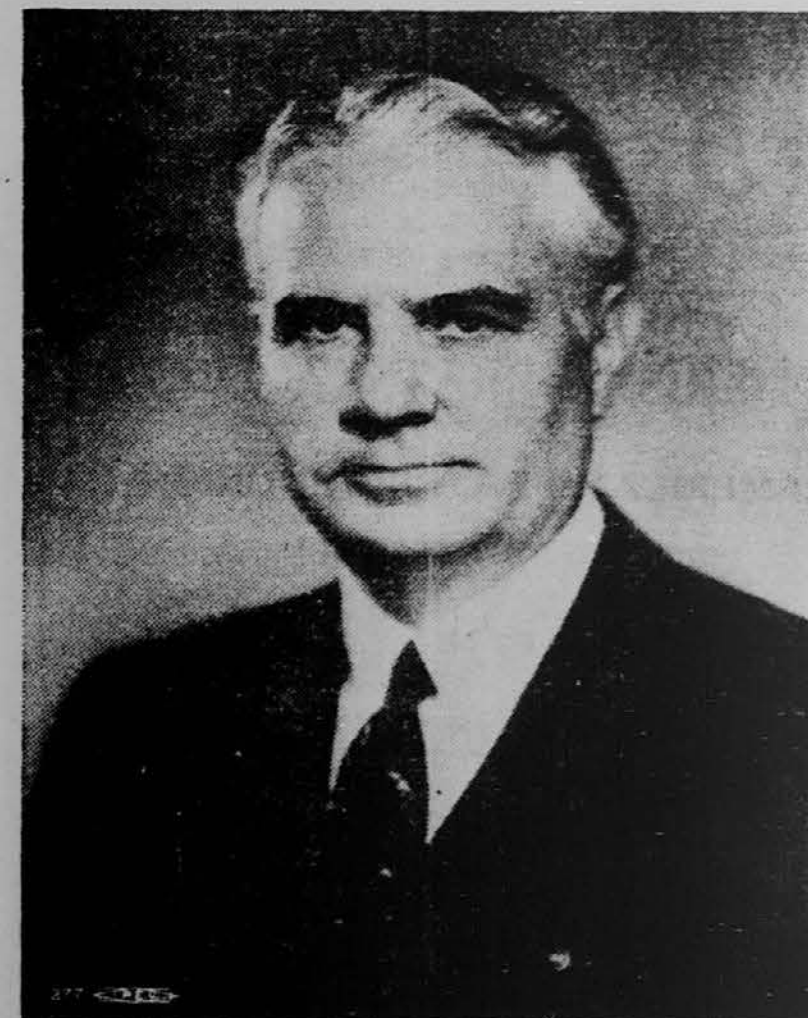
AMERIŠKI DRŽAVLJANI

JUGOSLOVANSKEGA POKOLJENJA!

V namenu, da se bodo te delavcem koristne zaobljube vresničile, je za republikansko stranko potrebno, da zmaga v prihodnjih volitvah. ZATO PA 7. NOVEMBRA

Glasujte za DEWEY-a in Ves Republikanski Tiket

— National Republican Committee

GOVERNOR JOHN W. BRICKER